

PAKKAUSSELOSTE

Pakkausseloste: Tietoa käyttäjälle

Kliogest 2 mg/1 mg kalvopäällysteiset tabletit estradioli/noretisteroniasetaatti

Lue tämä pakkausseloste huolellisesti ennen kuin aloitat tämän lääkkeen käyttämisen, sillä se sisältää sinulle tärkeitä tietoja.

- Säilytä tämä pakkausseloste. Voit tarvita sitä myöhemmin.
- Jos sinulla on kysyttävästä, käännny lääkärin tai apteekkienhenkilökunnan puoleen.
- Tämä lääke on määritty vain sinulle eikä sitä tule antaa muiden käyttöön. Se voi aiheuttaa haittaa muille, vaikka heillä olisikin samanlaiset oireet kuin sinulla.
- Jos havaitset haittavaikutuksia, käännny lääkärin tai apteekkienhenkilökunnan puoleen. Tämä koskee myös sellaisia mahdollisia haittavaikutuksia, joita ei ole mainittu tässä pakkausselosteessa. Ks. kohta 4.

Tässä pakkausselosteessa kerrotaan:

1. Mitä Kliogest on ja mihin sitä käytetään
2. Mitä sinun on tiedettävä, ennen kuin otat Kliogest-tabletteja
3. Miten Kliogest-tabletteja käytetään
4. Mahdolliset haittavaikutukset
5. Kliogest-tablettien säilyttäminen
6. Pakkauksen sisältö ja muuta tietoa

1. Mitä Kliogest on ja mihin sitä käytetään

Kliogest on hormonikorvaushoidossa käytettävä yhdistelmävalmiste (jatkuva kombinaatiohoito), joka otetaan joka päivä ilman keskeytyksiä. Kliogest-tabletteja käytetään postmenopausaalaisille naisille, joiden luonnollisten kuukautisten loppumisesta on vähintään yksi vuosi.

Tabletit sisältävät kahta hormonia: estradiolia (estrogeeni) 2 mg ja noretisteroniasetaattia 1 mg. Estradioli on identtinen naisen munasarjojen tuottaman estradiolin (naishormoni) kanssa ja noretisteroniasetaatti on progestiini, joka vaikuttaa samalla tavalla kuin kehon oma progesteroni (keltarauhashormoni).

Kliogest-tabletteja käytetään:

Lievittämään menopausin (kuukautisten loppumineen) jälkeen esiintyviä oireita

Menopausin aikana naisen elimistön tuottama estrogeenin määrä laskee. Se voi aiheuttaa oireita, kuten kuumotusta kasvoissa, kaulassa ja rinnassa (kuumat aallot). Kliogest lievittää näitä menopausin jälkeisiä oireita. Sinulle tulee määrästä Kliogest-tabletteja vain, jos oireesi haittaavat vakavasti jokapäiväistä elämääsi.

Esimäen osteoporoosia

Menopausin jälkeen joillekin naisille voi muodostua osteoporoosia (luukato). Keskustele lääkäriksi kanssa mahdollisista hoitovaihtoehtoista.

Jos sinulla on osteoporoosin vuoksi suurentunut murtumariski eivätkä muut lääkkeet sovi sinulle, voit käyttää Kliogest-tabletteja ehkäisemään menopausin jälkeistä osteoporoosia.

Kliogest on tarkoitettu naisille, joilla on vielä kohtu jäljellä ja enemmän kuin vuosi viimeisistä kuukautisista.

Käytöstä yli 65-vuotiaiden naisten hoidossa on vain vähän kokemuksia.

2. Mitä sinun on tiedettävä, ennen kuin otat Kliogest-tabletteja

Lääke tie teellinen historia ja säännöllis et lääkärintarkas tukset

Hormonikorvaushoitova l misteiden käyttöön liittyy joitain riskejä, jotka tulee arvioida ennen kuin päätetään hormonikorvaushoidon aloittamisesta tai sen jatkamisesta.

Munasarjojen toimintahäiriöstä tai leikkauksesta johtuvan ennenaikaisen menopaussin hoidosta on vain vähän kokemuksia. Jos sinulla on ennenaikainen menopaussi, hormonikorvaushoitova l misteiden käyttöön liittyvät riskit voivat olla erilaisia. Keskustele asiasta lääkärisi kanssa.

Ennen hormonikorvaushoidon aloittamista (tai uudelleenalottamista) lääkärisi tulee selvittää lääketieteellinen historiasi ja sukuhistoriasi. Hän saattaa tehdä sinulle fyysisen tutkimuksen, johon voi tarpeen vaatiessa sisältyä rintojen tutkimus ja/tai sisätutkimus.

Kun olet aloittanut Kliogest-hoidon, käy säännöllisesti (vähintään kerran vuodessa) lääkärintarkastuksissa. Tällöin lääkärisi keskustlee kanssasi Kliogest-hoidon jatkamisen hyödyistä ja riskeistä.

Käy säännöllisesti, lääkärisi suositusten mukaan, tarkastuttamassa rintasi ja kohdunkaulan irtosolukokeessa.

Älä otta Kliogest-tabletteja

jos jokin seuraavista koskee sinua. Jos et ole varma jostain kohdasta, **keskustele lääkärisi kanssa** ennen kuin aloitat Kliogest-tablettien käytön.

Älä otta Kliogest-tabletteja:

- jos sinulla on, on ollut tai epäillään olevan **rintasyöpä**
- jos sinulla on, on ollut tai epäillään olevan **syöpä kohdun limakalvolla** (endometriumsyöpä) tai jokin muu estrogeenirippuvainen syöpä
- jos sinulla on **selittämättöntä emätinverenvuotoa**
- jos sinulla on hoitamaton **kohdun limakalvon liikakasvu** (endometriumin hyperplasia)
- jos sinulla on tai on joskus ollut **ve ritulppa las kimossa** (laskimotromboembolia), kuten jalkojen verisuonissa (syyvä laskimotromboosi) tai keuhkojen verisuonissa (keuhkoembolia)
- jos sinulla on **veren hyytymishäiriö** (kuten C-proteiinin, S-proteiinin tai antitrombiinin puutos)
- jos sinulla on tai on aiemmin ollut sairaus, joka johtuu veritulpasta valtimoissa, kuten **sydänkohtaus, aivohalvaus tai angina pectoris** (rasitusrintakipu)
- jos sinulla on tai on joskus ollut **maksasairaus**, eivätkä maksaa-arvosi ole vielä normalisoituneet
- jos sinulla on **harvinainen verisairaus nimeltä "porfyria"**, joka on perinnöllinen
- jos olet **allerginen** (yliperkkä) **estradiolille, noretisteroniasestaatille** tai Kliogest-valmisten jollekin muulle aineelle (lueteltu kohdassa 6. Pakkauksen sisältö ja muuta tietoa).

Varoitukset ja varotoimet

Kerro lääkärllesi ennen hoidon aloittamista, jos sinulla on koskaan ollut jokin alla mainituista tautitiloista. Nämä tilat saattavat ilmaantua uudelleen tai vaikeutua Kliogest-hoidon aikana. Jos niin tapahtuu, sinun täytyy käydä useammin lääkärintarkastuksessa:

- fibroideja kohdussa
- kohdun limakalvoa kasvaa kohdun ulkopuolella (endometrioosi) tai jos sinulla on aiemmin ollut kohdun limakalvon liikakasvua (endometriumin hyperplasia)
- veritulpariskin suureneminen (katso Laskimoveritulppa (laskimotromboembolia))
- suurentunut riski saada estrogeenille herkkä syöpä (kuten jos äidilläsi, sisarellasi tai isoäidilläsi on ollut rintasyöpä)
- korkea verenpaine
- maksasairaus kuten maksan hyvänlaatuinen kasvain
- diabetes
- sappikiviä
- migreeni tai kovia päänsärkyjä
- immuunijärjestelmän sairaus, joka vaikuttaa moneen elimeen (SLE, systeeminen lupus erythematosus)
- epilepsia
- astma

- sairaus, joka vaikuttaa tärykalvoon ja kuuloon (otoskleroosi)
- erittäin korkeat veren rasva-arvot (triglyseridit)
- nesteen kertyminen sydän- tai munuaissairauden vuoksi
- kilpirauhasen vajaatoiminta (tila, jossa kilpirauhasesi ei pysty tuottamaan tarpeeksi kilpirauhashormonia, ja saat kilpirauhashormonikorvaushoitoa)
- perinnöllinen angioedeema (perinnöllinen tila, joka aiheuttaa toistuvia vaikeita turvotuksia) tai jos sinulla on äkillisiä käsiä, kasvojen, jalkojen, huulien, silmien, kielen, kurkun (ilmateiden) tai ruuansulatuskanavan turvotuksia.

Lopeta Kliogest-tablettien ottaminen ja ota välittömästi yhteys lääkäriin

Jos huomaat jonkin seuraavista tiloista hormonikorvaushoitovalmisteen ottamisen jälkeen:

- jonkin "Älä ota Kliogest-tabletteja" kohdassa mainituista tiloista
- ihan tai silmänvalkuisten keltaisuutta. Nämä voivat olla oireita maksan toimintahäiriöistä
- kasvojen, kielen ja/tai kurkun turpoaminen ja/tai nielemisvaikeudet tai nokkosihottuma yhdessä hengitysvaikeuksien kanssa, mitkä viittaavat angioedeemaan
- verenpaineesi nousee huomattavasti (oireita voivat olla päänsärky, väsymys ja huimaus)
- migreenityyppinen päänsärky ensimmäistä kertaa
- tulet raskaaksi
- jos saat veritulpan oireita, kuten:
 - kivuliasta turvotusta ja punoitusta jaloissa
 - äkillistä rintakipua
 - hengitysvaikeuksia.

Lisätietoja löydät kohdasta "Laskimoveritulppa (laskimotromboembolia)".

Huom. Kliogest ei ole ehkäisyvalmiste. Jos viimeisistä kuukautisistasi on kulunut vähemmän kuin 12 kuukautta tai jos olet alle 50-vuotias, saatat tarvita lisäksi raskauden ehkäisyä. Pyydä neuvoa lääkäriltäsi.

Hormonikorvaushoito ja syöpä

Kohdun limakalvon liikakasvu (endometriumin hyperplasia) ja kohdun limakalvon syöpä (endometriumsyöpä)

Pelkkää estrogeenia sisältävien hormonikorvaushoitovalmisteiden ottaminen lisää riskiä sairastua kohdun limakalvon liikakasvuun (endometriumin hyperplasia) ja kohdun limakalvon syöpään (endometriumsyöpä).

Kliogest-tableteissa oleva progestiini suojaa tältä lisääntyneeltä riskiltä.

Vertailua

Naisista, joilla on vielä kohtu jäljellä ja jotka eivät saa hormonikorvaushoitoa, keskimäärin 5 naisella tuhannesta tullaan toteamaan endometriumsyöpä ikävuosien 50 ja 65 välillä.

50–65-vuotiailla naisilla, joilla on kohtu jäljellä ja jotka käyttävät hormonikorvaushoitona pelkkää estrogeenia, 10–60 naisella tuhannesta tullaan toteamaan endometriumsyöpä (eli 5–55 lisätapausta), riippuen annoksesta ja hoidon kestosta.

Epäsäännöllinen verenvuoto

Sinulla voi olla epäsäännöllistä verenvuotoa tai tiputtelua ensimmäisten 3–6 kuukauden Kliogest-hoidon aikana.

Jos epäsäännöllinen vuoto kuitenkin:

- jatkuu kauemmin kuin ensimmäisen 6 kuukauden ajan
- alkaa vasta kun olet jo käytänyt Kliogest-tableteja yli 6 kuukautta
- jatkuu vaikka olet lopettanut Kliogest-tablettien käytön

varaata aika lääkärillesi niin pian kuin mahdollista. Hoitoa saattaa helpottaa, jos pidät mahdollisista vuodoista päiväkirja.

Rintasyöpä

Tutkimustulokset osoittavat, että estrogeenin ja progestiinin yhdistelmähoito tai pelkkää estrogeenia sisältävä hormonikorvaushoito suurentavat rintasyöpään sairastumisen riskiä. Riskin suureneminen

riippuu siitä, kuinka pitkään hormonikorvaushoitaa käytetään. Kohonnut riski ilmenee kolmen vuoden käytön aikana. Hormonikorvaushoidon lopettamisen jälkeen kohonnut riski pienenee ajan myötä, mutta jos hormonikorvaushoitaa on käytetty yli viisi vuotta, riski voi kestää 10 vuotta tai pidempään.

Vertailua

50–54-vuotiailla naisilla, jotka eivät saa hormonikorvaushoitaa, keskimäärin 13–17 naisella tuhannesta todetaan rintasyöpää 5 vuoden ajanjaksolla.

50 vuotta täytäneistä naisista, jotka alkavat käyttää vain estrogeenia sisältävää hormonikorvaushoitaa ja käyttävät sitä viiden vuoden ajan, rintasyöpää diagnosoidaan 16–17 naisella tuhannesta käyttäjästä (eli 0–3 lisätapausta).

50 vuotta täytäneistä naisista, jotka aloittavat estrogeeni-progestiiniyhdistelmäkorvaushoidon ja käyttävät sitä 5 vuoden ajan, rintasyöpää diagnosoidaan 21 naisella tuhannesta käyttäjästä (eli 4–8 lisätapausta).

50–59-vuotiailla naisilla, jotka eivät käytä hormonikorvaushoitaa, keskimäärin 27 naisella tuhannesta todetaan rintasyöpää 10 vuoden ajanjaksolla.

50 vuotta täytäneistä naisista, jotka alkavat käyttää vain estrogeenia sisältävää hormonikorvaushoitaa ja käyttävät sitä 10 vuoden ajan, 34 naisella tuhannesta käyttäjästä todetaan rintasyöpää (eli 7 lisätapausta).

50 vuotta täytäneistä naisista, jotka alkavat käyttää estrogeenia ja progestiinia sisältävää hormonikorvaushoitaa ja käyttävät sitä 10 vuoden ajan, 48 naisella tuhannesta käyttäjästä todetaan rintasyöpää (ts. 21 lisätapausta).

Tarkasta rintasi säännöllisesti. Ota yhteys lääkäriin, jos huomaat rinnossa muutoksia, kuten:

- ihon menemistä kuopalle
- muutoksia nämissä
- mitä tahansa näkyviä tai tuntuvia kyyhmyjä.

Käy lisäksi mammografiaseulonnoissa kun niitä on tarjolla. Mammografiaseulonnassa on tärkeää, että kerrot röntgenkuvat ottavalle sairaanhoitajalle/terveydenhuollon ammattilaiselle, että käytät hormonikorvaushoitaa, koska se voi lisätä rintojesi tiiviyyttä, mikä voi vaikuttaa mammografiatuloksiin. Kun rintojen tiiviys lisääntyy, kaikki kyyhmyt eivät välittämättä näy mammografiakuvissa.

Munasarjasyöpää

Munasarjasyöpää on harvinainen – huomattavasti harvinainen kuin rintasyöpää. Pelkkää estrogeenia sisältävän tai estrogeenin ja progestiinin yhdistelmää sisältävän hormonikorvaushoidon käyttöön on yhdistetty hieman suurentunut munasarjasyövän riski.

Munasarjasyövän riski vaihtelee iän mukaan. Munasarjasyöpää diagnosoidaan esimerkiksi 5 vuoden ajanjaksolla 50–54-vuotiaista naisista, jotka eivät ole saaneet hormonikorvaushoitaa, keskimäärin 2 naisella 2 000:sta. Naisilla, jotka ovat saaneet hormonikorvaushoitaa 5 vuoden ajan, todetaan noin 3 tapausta 2 000:a käyttäjää kohden (eli noin yksi lisätapaus).

Hormonikorvaushoidon vaikutus sydämeen ja verenkiertoon

Laskimoveritulppa (lasikimotromboembolia)

Laskimoveritulpan riski on noin 1,3–3-kertaisesti suurempi hormonikorvaushoitaa käyttävillä kuin ei-käyttäjillä, erityisesti ensimmäisenä hoitovuotena.

Veritulpat voivat olla vakavia ja jos veritulppa kulkeutuu keuhkoihin, se voi aiheuttaa rintakipua, hengästyneisyyttä, pyörtymistä tai jopa kuoleman.

Sinulla on suurempi riski saada laskimoveritulppa iän myötä ja jos joku seuraavista koskee sinua.

Kerro lääkärlillesi, jos jokin seuraavista koskee sinua:

- et pysty kävelemään pitkään aikaan suuren leikkauksen, tapaturman tai sairauden vuoksi (katso kohta 3, Jos menet leikkaukseen)

- olet huomattavan ylipainoinen ($BMI > 30 \text{ kg/m}^2$)
- sinulla on veren hyytymishäiriö, johon tarvitset pitkääikaista veren hyytymistä estäävä lääkehoitoa
- jos jollain läheisellä sukulaissellasi on joskus ollut veritulppa jalassa, keuhkoissa tai jossain muussa elimessä
- sinulla on systeeminen lupus erythematosus (SLE)
- sinulla on syöpä.

Katso veritulpan oireet kohdasta "Lopeta Kliogest-tablettien käyttö ja ota välittömästi yhteys lääkäriin".

Vertailua

Noin 50-vuotiailla naisilla, jotka eivät saa hormonikorvaushoitoa, arvioidaan keskimäärin 4–7 naisen tuhannesta saavan laskimoveritulpan 5 vuoden aikana.

Noin 50-vuotiailla naisilla, jotka ovat käyttäneet estrogeeni-progestiinihormonikorvaushoitoa yli 5 vuotta, ilmenee 9–12 tapausta tuhatta käyttäjää kohden (eli 5 lisätapausta).

Sydänsairaus (sydänkohtaus)

Hormonikorvaushoitovalmisteiden ei ole osoitettu ehkäisevän sydänkohtauksia. Yli 60-vuotiailla naisilla, jotka käyttävät estrogeeni-progestiinihormonikorvaushoitoa, on hieman suurempi todennäköisyys sairastua sydänsairauuteen kuin naisilla, jotka eivät käytä mitään hormonikorvaushoitoa. Koska riski sairastua sydänsairauuteen on suuresti riippuvainen iästä, estrogeeni-progestiinihormonikorvaushoidosta johtuva sydänsairauksien lisääntyminen on erittäin vähäistä terveillä, lähellä menopaussia olevilla naisilla, mutta niitä ilmenee enemmän ikääntymisen myötä.

Aivohalvaus

Aivohalvauksen riski on noin 1,5-kertaisesti suurempi hormonikorvaushoitoa käytävillä kuin eikäyttäjillä. Hormonikorvaushoidosta johtuvien lisätapausten määrä lisääntyy iän myötä.

Vertailua

Noin 50-vuotiailla naisilla, jotka eivät saa hormonikorvaushoitoa, arvioidaan keskimäärin 8 tuhannesta naisesta saavan aivohalvauksen 5 vuoden aikana.

Noin 50-vuotiailla naisilla, jotka käyttävät hormonikorvaushoitoa, tapausten määrä 5 vuoden aikana on 11 aivohalvausta tuhatta käyttäjää kohden (eli 3 lisätapausta).

Muut tilat

Hormonikorvaushoito ei ehkäise muistin heikkenemistä. On olemassa jonkinlaista näyttöä siitä, että muistin heikkenemisen riski on suurempi naisilla, jotka aloittavat hormonikorvaushoidon yli 65-vuotiaina. Pyydä neuvoa lääkäriltäsi.

Muiden lääkevalmisteiden samanaikainen käyttö

Jotkut lääkeaineet voivat muuttaa Kliogest-tablettien vaikutusta, mikä voi johtaa epäsäännölliseen vuotoon. Tämä koskee seuraavia lääkkeitä:

- **Epilepsialääkkeet** (esim. fenobarbitali, fenytoomi ja karbamatsepiini)
- **Tuberkuulosilääkkeet** (esim. rifampisiini ja rifabutiini)
- **HIV-infektiolääkkeet** (esim. nevirapiini, efavirensi, ritonaviiri ja nelfinaviiri)
- **Mäkkimaa (Hypericum perforatum)** sisältää rohdosvalmisteet

Hormonikorvaushoito voi vaikuttaa muiden lääkkeiden toimintaan:

- Epilepsialääke (lamotrigiini), epilepsiakohtauksia voi tulla useammin
- Hepatiitti C -viruksen hoitoon tarkoitettu lääkkeet (HCV-lääkkeet) (esimerkiksi yhdistelmähoito ombitasviiri/paritapreviiri/ritonaviiri yhdessä dasabuvirin kanssa tai ilman sekä yhdistelmä glekapreviiri/pibrentasviiri) voivat aiheuttaa maksan toimintaa mittaavien verikoevarojen kohoamista (maksan ALAT-entsyymiарво nousee) naisilla, jotka käyttävät etinyliestradiolia sisältäviä hormonaalisia yhdistelmääkehäisyvalmisteita. Kliogest-tabletit sisältävät estradiolia etinyliestradiolin sijaan. Ei ole tiedossa, voiko ALAT-maksaentsyymiарvojen kohoamista

ilmetää silloin, kun Kliogest-tabletteja käytetään yhdessä kyseisen HCV-yhdistelmähoidon kanssa.

Toiset lääkeaineet voivat lisätä Kliogest-tablettien vaikutusta:

- **Ketokonatsolia** (sienilääke) sisältäävä valmisteet.

Kliogest-tableteilla voi olla vaikutusta samanaikaiseen siklosporiinihoitoon.

Kerro lääkärille tai apteekkihenkilökunnalle jos parhaillaan käytät tai olet äskettäin käyttänyt muita lääkkeitä, myös lääkkeitä, joita lääkäri ei ole määränyt, rohdosvalmisteita tai muita luonnontuotteita. Saat lisähjeita lääkäriltäsi.

Laboratoriokokeet

Jos menet verikokeeseen, kerro lääkärillesi tai laboratoriohenkilökunnalle, että käytät Kliogest-tabletteja, koska ne voivat vaikuttaa tiettyjen testien tuloksiin.

Kliogest-tablettien käyttö ruuan ja juoman kanssa

Tabletit voidaan ottaa ruuan ja juoman kanssa tai erikseen.

Raskaus ja imetyks

Raskaus: Kliogest-tabletit on tarkoitettu vain naisille, joiden kuukautiset ovat loppuneet. Jos tulet raskaaksi, lopeta Kliogest-tablettien käyttö ja ota yhteys lääkäriisi.

Imetyks: Älä otta Kliogest-tabletteja jos imetät.

Ajamineen ja koneiden käyttö

Kliogest-tableteilla ei ole tunnettua vaikutusta ajokykyyn eikä koneiden käyttökykyyn.

Tärkeää tiedotaa Kliogest-tablettien sisältämistä aineesta

Kliogest-tabletit sisältäävät laktoosimonohydraattia. Jos lääkäri on kertonut, että sinulla on jokin sokeri-intoleranssi, keskustele lääkärisi kanssa ennen kuin otat Kliogest-tabletteja.

3. Miten Kliogest-tabletteja käytetään

Ota tästä lääkettä juuri siten kuin lääkäri on määränyt. Tarkista ohjeet lääkäriltä tai apteekista, jos olet epävarma.

Ota yksi tabletti kerran päivässä, suurin pürtein samaan aikaan joka päivä.

Tabletti niellään vesilasillisen kera.

Ota tabletti joka päivä ilman keskeytyksiä. Kun päivyripakkauksen kaikki 28 tablettia on otettu, hoitaa jatketaan seuraavan päivyripakkauksen tableilla.

Katso KÄYTTÖOHJEET pakkausselosten lopusta.

Voit aloittaa **Kliogest-hoidon** minä päivänä tahansa. Jos kuitenkin siirryt jaksottaisesta hormonikorvaushoitovalmisteesta Kliogest-tablettien käyttöön, hoito tulee aloittaa heti kuukausittaisen vuodon loputtua.

Lääkärisi pyrkii määräämään sinulle pienimmän annoksen, joka lievittää oireesi, mahdollisimman lyhyeksi aikaa. Keskustele lääkärisi kanssa, jos arvelet, että annoksesi on liian vahva tai se ei ole tarpeeksi vahva.

Jos otat enemmän Kliogest-tabletteja kuin sinun pitäisi

Jos olet ottanut liian suuren lääkeannoksen tai vaikkapa lapsi on ottanut lääkettä vahingossa, ota aina yhteyttä lääkäriin, sairaalaan tai Myrkyystietokeskukseen (puh. 0800 147 111) riskien arvioimiseksi ja

lisähjeiden saamiseksi. Estrogeenien yliannostus voi aiheuttaa rintojen arkuutta, pahoinvointia, oksentelua ja/tai epäsäännöllistä emätinverenvuotoa (metrorragia). Progestiinien yliannostus voi aiheuttaa masentuneisuutta, väsymystä, aknea ja karvojen liallista kasvua kasvoissa tai vartalossa (hirsutismi).

Jos unohdat ottaa Kliogest-tabletin

Jos unohdat ottaa tabletin tavalliseen aikaan, ota se seuraavan 12 tunnin kuluessa. Jos aikaa on kulunut enemmän kuin 12 tuntia, jätä unohdettu annos väliin ja aloita taas normaalista seuraavana päivänä. Älä ota kaksinkertaista annosta korvataksesi unohtamasi tabletin. Annoksen unohtaminen saattaa lisätä läpäisy- ja tiputteluvuodon todennäköisyyttä, jos sinulla on vielä kohtu jäljellä.

Jos lopetat Kliogest-tablettien käytön

Jos haluat lopettaa Kliogest-tablettien käytön, keskustele asiasta ensin lääkärisi kanssa. Hänen selittää sinulle hoidon lopettamisen seuraukset ja kertoo muista mahdollisista hoitovaihtoehtoista.

Jos sinulla on kysymyksiä tämän lääkkeen käytöstä, käänny lääkärin tai apteekkihenkilökunnan puoleen.

Jos menet leikkaukseen

Jos olet menossa leikkaukseen, kerro lääkärillesi, että käytät Kliogest-tabletteja. Vähentääksesi veritulpan riskiä sinun tulee mahdollisesti lopettaa Kliogest-tablettien ottaminen noin 4–6 viikkoa ennen leikkausta (katso kohta 2, "Laskimoveritulppa (laskimotromboembolia)"). Kysy lääkäriltäsi milloin voit aloittaa Kliogest-tablettien käytön uudestaan.

4. Mahdolliset haittavaikutukset

Kuten kaikki lääkkeet, tämäkin lääke voi aiheuttaa haittavaikutuksia. Kaikki eivät kuitenkaan nütä saa.

Seuraavia sairauksia on raportoitu hormonikorvaushoittoa käyttävillä naisilla useammin kuin naisilla, jotka eivät käytä hormonikorvaushoitova ihmisteitä:

- rintasyöpä
- kohdun limakalvon epänormaali kasvu tai syöpä (endometriumin hyperplasia tai endometriumsyöpä)
- munasarjasyöpä
- laskimoveritulppa jaloissa tai keuhkoissa (laskimotromboembolia)
- sydänsairaus
- aivohalvaus
- mahdollinen muistin heikkeneminen, jos hormonikorvaushoito on aloitettu yli 65-vuotiaana.

Katso lisätietoa näistä haittavaikutuksista kohdasta 2, "Mitä sinun on tiedettävä, ennen kuin otat Kliogest-tabletteja".

Yliherkkyyss/alleergia (melko harvinainen haittavaikutus – voi esiintyä enintään yhdeellä ihmisellä sadasta)

Yliherkkyyttä/allergiaa saattaa esiintyä, vaikkakin se on melko harvinaista. Yliherkkyyden/allergian oireisiin voi sisältyä yksi tai useampi seuraavista oireista: nokkosihottuma, kutina, turvotus, hengitysvaikeudet, matala verenpaine (kalpeus ja ihon viileys, sydämentykytys), huimaus ja hikoilu, jotka voivat olla merkkejä anafylaktisesta reaktiosta tai sokista. Jos sinulla ilmenee jotain edellä mainituista oireista, lopetta Kliogest-tablettien käytön ja me ne lääkäriin välittömästi.

Hyvin yleiset haittavaikutukset (voi esiintyä useammalla kuin yhdeellä ihmisellä kymmenestä)

- Rintojen kipu tai arkuus
- Emättimen verenvuoto.

Yleiset haittavaikutukset (voi esiintyä enintään yhdeellä ihmisellä kymmenestä)

- Päänsärky

- Nesteen kertymisestä johtuva painonousu
- Emätintulehdus
- Migreenin puhkeaminen tai vaikeutuminen
- Emättimen hiivatulehdus
- Masentuneisuus tai sen vaikeutuminen
- Pahoinvointi
- Vatsan kipu, turvotus tai epämukava olo
- Rintojen suureneminen tai turpoaminen
- Selkäkipu
- Jalkakrampit
- Kohdun lihaskasvain (hyvänlaatuinen kasvain), sen vaikeutuminen tai toistuminen
- Käsien tai jalkojen turvotus
- Painonousu.

Melko harvinaiset haittavaikutukset (voi esiintyä enintään yhdeellä ihmisellä sadasta)

- Turvotus tai ilmavaivat
- Akne
- Hiustenlähtö (alopecia)
- Epänormaali (miesmäinen) karvan kasvu
- Kutina tai nokkosihottuma
- Pinnallinen laskimotulehdus
- Lääkkeen vaikuttamattomuus
- Allerginen reaktio
- Hermostuneisuus.

Harvinaiset haittavaikutukset (voi esiintyä enintään yhdeellä ihmisellä tuhannesta)

- Veritulpat jalkojen verisuonissa tai keuhkoissa (syvä laskimotromboosi, keuhkoembolia).

Hyvin harvinaiset haittavaikutukset (voi esiintyä enintään yhdeellä ihmisellä 10 000:sta)

- Syöpä kohdun limakalvolla (endometriumsyöpä)
- Kohdun limakalvon liikakasvu (endometrium hyperplasia)
- Verenpaineen nousu tai korkean verenpaineen vaikeutuminen
- Sappirakon sairaus, sappikivet, niiden vaikeutuminen tai uudelleenesiintyminen
- Liiallinen talineritys, ihottuma
- Akuutti tai toistuva turvotus (angioneuroottinen edeema)
- Unettomuus, huimaus, levottomuus
- Sukupuolisen halun muutokset
- Nähöhäiriöt
- Painon lasku
- Oksentelu
- Närästys
- Emättimen tai genitaalialueiden kutina
- Sydänkohtaus ja aivohalvaus.

Muita yhdistelmähormonikorvaushoitoon liittyviä haittavaikutuksia

Seuraavia haittavaikutuksia on raportoitu muiden hormonikorvaushoitovalmisteiden käytön yhteydessä:

- Erilaiset ihosairaudet:
 - ihon värjätymät erityisesti kasvoilla ja kaulassa (maksaläiskät)
 - kivilaita, punertavia ihokyhmyjä (erythema nodosum, kyhmyruusu)
 - ihottumaa, jossa on rengasmaisia, punoittavia tai kipeitä kohtia (erythema multiforme, monimuotoinen punavihotuma)
 - punaisia tai sinipunaisia värjätyimiä ihossa ja/tai limakalvoilla (vaskulaarinen purppura)
- Kuivat silmät
- Kyynelkalvon koostumuksen muutokset.

Haittavaikutuksista ilmoittaminen

Jos havaitset haittavaikutuksia, kerro niistä lääkärille tai apteekkienkilokunnalle. Tämä koskee myös sellaisia mahdollisia haittavaikutuksia, joita ei ole mainittu tässä pakkauselosteessa. Voit ilmoittaa haittavaikutuksista myös suoraan www.fimea.fi tai Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimea, Lääkkeiden haittavaikutusrekisteri, PL 55, 00034 Fimea. Ilmoittamalla haittavaikutuksista voit auttaa saamaan enemmän tietoa tämän lääkevalmisteen turvallisuudesta.

5. Kliogest-tablettien säilyttäminen

Ei lasten ulottuville eikä näkyville.

Älä käytä tätä lääkettä etiketissä ja kotelossa mainitun viimeisen käyttöpäivämäärän (EXP) jälkeen. Viimeinen käyttöpäivämäärä tarkoittaa kuukauden viimeistä päivää.

Älä säilytä kylmässä.

Pidä päävirirasia ulkopakkauksessa. Herkkä valolle.

Lääkkeitä ei tule heittää viemäriin eikä hävittää talousjätteiden mukana. Kysy käyttämättömien lääkkeiden hävittämisestä aptekista. Näin menetellen suojelet luontoa.

6. Pakkauksen sisältö ja muuta tietoa

Mitä Kliogest sisältää

- Vaikuttavat aineet ovat estradioli 2 mg (estradiolihemihydraattina) ja noretisteroniasetaatti 1 mg.
- Muut aineet ovat: laktoosimonohydraatti, maissitärkkelys, hydroksipropylelluloosa, talkki ja magnesiumstearaatti.
- Kalvopäällyste sisältää: hypromelloosia, triasetiinia ja talkkia.

Lääkevalmisten kuvaus ja pakauskoko (-koot)

Kalvopäällysteiset tabletit ovat valkoisia ja pyöreitä, halkaisijaltaan 6 mm. Tabletteihin on kaiverrettu NOVO 281.

Pakkuskoot:

- 1 x 28 kalvopäällysteistä tablettia
- 3 x 28 kalvopäällysteistä tablettia

Kaikkia pakkuskokoja ei vältämättä ole myynnissä.

Myyntiluvan haltija ja valmistaja

Novo Nordisk A/S

Novo Allé

DK-2880 Bagsværd, Tanska

Tämä seloste on tarkistettu viimeksi 05.02.2024

Lisätietoa tästä lääkevalmisteesta on saatavilla Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimean (Finnish Medicines Agency) kotisivulta: www.fimea.fi

KÄYTTÖOHJEET

Kuinka päivyrirasiaa käytetään

1. Päiväos oittimen asettaminen

Kierrä keskimmäistä levyä kunnes oikea viikonpäivä on muovisen kielekkeen kohdalla.

2. Ensimmäisen tabletin ottaminen

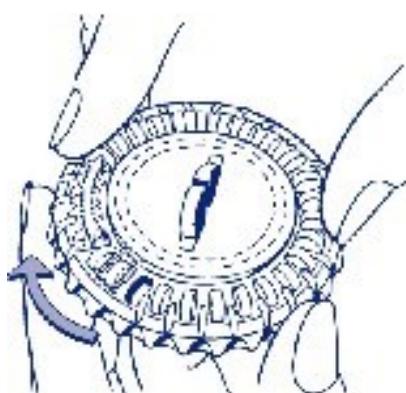
Katkaise muovinen kieleke ja ota ensimmäinen tabletti ulos rasiasta.

3. Tablettien päivittäinen ottaminen

Seuraavana päivänä kierrä läpinäkyvää levyä myötäpäivään päivä kerrallaan nuolen osoittamaan suuntaan. Ota ulos seuraava tabletti. Muista ottaa vain 1 tabletti kerran päivässä.

Läpinäkyvä levy voi kiertää eteenpäin vasta sen jälkeen, kun tabletti on poistettu aukosta.

BIPACKSEDEL

Bipacksedel: Information till användare

Kliogest 2 mg/1 mg filmdrage rade tablett estradiol/noretisteronacetat

Läs noga igenom denna bipacksedel innan du börjar ta detta läke medel. Den innehåller information som är viktig för dig.

- Spara denna bipacksedel, du kan behöva läsa den igen.
- Om du har ytterligare frågor vänd dig till läkare eller apotekspersonal.
- Detta läkemedel har ordinerats enbart åt dig. Ge det inte till andra. Det kan skada dem, även om de uppvisar sjukdomstecken som liknar dina.
- Om du får biverkningar, tala med läkare eller apotekspersonal. Detta gäller även eventuella biverkningar som inte nämns i denna information. Se avsnitt 4.

I denna bipackse del finns information om följande:

1. Vad Kliogest är och vad det används för
2. Vad du behöver veta innan du tar Kliogest
3. Hur du använder Kliogest
4. Eventuella biverkningar
5. Hur Kliogest ska förvaras
6. Förpackningens innehåll och övriga upplysningar

1. Vad Kliogest är och vad det används för

Kliogest är ett hormonersättningspreparat, även kallade HRT-preparat (eng. Hormone Replacement Therapy). Det är ett kombinationspreparat som tas varje dag utan uppehåll. Kliogest används för postmenopausala kvinnor, som haft sin sista naturliga menstruation för minst ett år sedan.

Tabletterna innehåller 2 hormoner: estradiol 2 mg (ett östrogen, identiskt med det som produceras i äggstockarna) och noretisteronacetat 1 mg (ett progestin som verkar på liknande sätt som det kroppsegna hormonet progesteron, guldkroppshormon).

Kliogest används för att:

Lindra besvär som förekommer efter menopaus

Antalet om östrogen som produceras i kvinnans kropp sjunker när menstruation upphör (menopaus). Detta kan förorsaka symptom såsom hettning i ansikte, på hals och bröstet (värmevallningar). Kliogest lindrar dessa symptom efter menopaus. Läkaren ska ordnira dig Kliogest bara om dina symtom allvarligt förhindrar ditt dagliga liv.

Förebygga osteoporos

Några kvinnor utvecklar ökad risk för osteoporos (benskörhet) efter menopaus. Tala med din läkare om alternativa behandling möjligheter.

Om du har en ökad risk för frakturer (benbrott) och du inte kan ta andra mediciner för detta syfte, kan du ta Kliogest för att förebygga osteoporos efter menopaus.

Kliogest ordinaras till kvinnor som har sin livmoder kvar och som haft sin sista menstruation för minst ett år sedan.

Erfarenheten av behandling av kvinnor äldre än 65 år är begränsad.

2. Vad du behöver veta innan du tar Kliogest

Sjukdomshistoria och regelbundna läkarkontroller

Användning av hormonersättningspreparat medför några risker, som måste utvärderas före man beslutar om behandling skall påbörjas eller fortsättas.

Det finns lite erfarenhet om hormonersättningsbehandling för kvinnor som kommit in i menopaus för tidigt på grund av nedslitt äggstocksfunktion eller operation. Om du har kommit in i menopaus för tidigt, kan riskerna beträffande hormonersättningsbehandling vara annorlunda. Diskutera detta med din läkare.

Innan hormonersättningsbehandlingen påbörjas (eller påbörjas på nytt), gör din läkare en bedömning om din sjukdomshistoria samt sjukdomar i släkten. Din läkare kan göra dig en klinisk undersökning som vid behov kan inkludera en undersökning av brösten och/eller en gynekologisk undersökning.

När du startat behandling med Kliogest, ska du regelbundet (åtminstone en gång om året) gå på kontroller. Vid dessa kontroller diskuterar din läkare fördelar och risker med fortsatt intag av Kliogest.

Gå regelbundet, enligt läkarens rekommendation, och ha dina bröst kontrollerade och ha cellprov från livmoderhalsen taget.

Ta inte Kliogest

Om något av följande passar in på dig. Om du är osäker, **diskutera med din läkare** innan du börjar använda Kliogest.

Ta inte Kliogest:

- om du har eller har någon gång haft **bröstcancer** eller det finns misstanke om sådan cancer
- om du har eller har haft, eller det finns misstanke om **cancer i livmoderslembhinnan** (endometriecancer) eller om en annan östrogenberoende cancer
- om du har onormal **underlivsblödning** som inte har utretts av läkare
- om du har **endometriehyperplasi** (kraftig tillväxt av livmoderslembhinnan) och inte behandlas för det
- om du har eller har någon gång haft **blodpropp i en ven** (venös tromboembolism), såsom i benen (djup ventrombos) eller i lungorna (lungemboli)
- om du har en **koagulationsrubbning** (såsom brist på protein C, protein S eller antitrombin)
- om du har eller nyligen har haft någon sjukdom som förorsakats av blodpropp i en artär, såsom **hjärtinfarkt, slaganfall eller angina pectoris** (kärlkramp)
- om du har eller har haft någon leversjukdom och fortfarande har onormala levervärden
- om du har en sällsynt ärflig **blodsjukdom, som kallas porfyri**
- om du är **allergisk** (överkänslig) mot **estradiol, noretisteronacetat** eller något av övriga innehållsämnen i Kliogest (se lista i avsnitt 6. Förpackningens innehåll och övriga upplysningar).

När måste du vara särskilt försiktig med Kliogest

Tala om för din läkare innan du påbörjar behandlingen om du någonsin har haft något av följande tillstånd. Dessa tillstånd kan återkomma eller förvärras under behandling med Kliogest. I sådana fall måste du gå till läkarkontroll mera ofta:

- fibroider i livmodern
- livmoderslembhinnenvävnad utanför livmodern (endometrios) eller tidigare onormal tillväxt av livmoderslembhinnan (endometriehyperplasi)
- ökar risk för blodpropp (se Blodpropp i ven (venös tromboembolism))
- ökad risk för östrogensensitiv cancer (såsom bröstcancer hos mor, syster, mormor eller farmor)
- högt blodtryck
- leverjukdom, t. ex. godartad levertumör
- diabetes
- gallstenar
- migrän eller kraftig huvudvärk
- autoimmun sjukdom, som inverkar på många organ (SLE, systemisk lupus erythematosus)
- epilepsi
- astma
- sjukdom som inverkar på trumhinnan och hörseln (otoskleros)

- kraftig förhöjd nivå av blodfetter (triglyceridemi)
- ansamling av vätska i kroppen p.g.a. hjärt- eller njursjukdom
- hypotyreos (ett tillstånd där din sköldkörtel inte kan producera tillräckligt sköldkörtelhormon, och behandlas med sköldkörtelersättningspreparat)
- svår, upprepad ansamling av vätska orsakad av ärflik angioödem eller om du har akut svullnad av händer, ansikte, ben, läppar, ögon, tunga, hals (blockerade luftvägar) eller matspjälkningskanal.

Sluta använda Kliogest och kontakta omedelbart din läkare

Om du noterar något av nedanstående tillstånd efter intagning av din hormonersättningspreparat:

- något tillstånd som anges under "Ta inte Kliogest"
- din hud eller ögonvitor blir gulfärgade. Det kan tyda på leversjukdom
- svullet ansikte, tunga och/eller svalg och/eller sväljningssvårigheter eller nässelutslag tillsammans med andningssvårigheter, vilket kan tyda på angioödem
- ditt blodtryck ökar avsevärt (symtom kan vara huvudvärk, trötthet och yrsel)
- migränliknande huvudvärk för första gången
- du blir gravid
- du märker symptom på blodpropp, såsom:
 - smärtsam svullnad och rodnad i ben
 - plötslig bröstmärta
 - andningssvårigheter.

Mera information finner du under "Blodpropp i ven (venös tromboembolism)".

Obs. Kliogest är inte ett preventivmedel. Om det är under 12 månader sedan din sista menstruation eller om du är under 50 år, måste du eventuellt använda preventivmedel. Rådfråga din läkare.

Behandling med hormonersättning och cancer

Kraftig tillväxt av livmoderslembhinnan (endometrihyperplasi) och cancer i livmoderslembhinnan (endometriecancer)

Om du tar hormonersättningspreparat med enbart östrogen, ökar risken för kraftig tillväxt av livmoderslembhinnan (endometrihyperplasi) och cancer i livmoderslembhinnan (endometriecancer). Ett progestin i Kliogest skyddar mot den extra risken.

Jämförelse

Hos kvinnor som har livmodern kvar och som inte tar HRT-preparat, kommer i genomsnitt 5 av 1 000 att få diagnosen endometriecancer i åldern 50–65.

För kvinnor som har livmodern kvar och som tar HRT-preparat med enbart östrogen, kommer antalet vara 10–60 av 1 000 användare (d.v.s. 5 och 55 extra fall) beroende på dosen och hur länge det används.

Oväntad blödning

Du kan ha oväntad blödning eller spotting under behandlingens första 3–6 månaderna.

Men om den oväntade blödningen:

- fortsätter längre än de 6 första månaderna
- börjar efter att du använt Kliogest över 6 månader
- fortsätter efter att du slutat använda Kliogest

boka tid hos din läkare snarast möjligt. Det kan underlätta vården om du håller en dagbok över möjliga blödningar.

Bröstcancer

Uppgifter visar att hormonersättningsbehandling (HRT) med en kombination av östrogen-progestin eller med enbart östrogen ökar risken för bröstcancer. Den ökade risken beror på hur länge du använder HRT. Den ökade risken ses inom 3 år. När behandlingen avslutats minskar den ökade risken med tiden, men den kan kvarstå i 10 år eller mer om du har använt HRT i mer än 5 år.

Jämförelse

Av 1 000 kvinnor i åldern 50 till 54 år som inte tar HRT kommer i genomsnitt 13 till 17 att få diagnosen bröstcancer under en 5-årsperiod.

Hos kvinnor som är 50 år och börjar ta HRT med enbart östrogen i 5 år kommer 16–17 fall på 1 000 användare (dvs. 0–3 extra fall) att inträffa.

Hos kvinnor som är 50 år och börjar ta HRT med östrogen-progestin i 5 år, kommer det att inträffa 21 fall på 1 000 användare (dvs. 4–8 extra fall).

Bland kvinnor i åldern 50–59 år som inte använder HRT kommer i genomsnitt 27 av 1 000 att få diagnosen bröstcancer under en 10-årsperiod.

Hos kvinnor som är 50 år och börjar ta HRT med enbart östrogen i 10 år kommer 34 fall på 1 000 användare (dvs. 7 extra fall) att inträffa.

Hos kvinnor som är 50 år och börjar ta HRT med östrogen-progestin i 10 år kommer 48 fall på 1 000 användare (dvs. 21 extra fall) att inträffa.

Undersök dina bröst regelbundet. Kontakta läkare om du upptäcker förändringar i brösten, liksom:

- indragen hud
- förändringar i bröstvårten
- knutor som du kan se eller känna.

Dessutom rekommenderas det att du deltar i screeningprogrammet med mammografi när detta erbjuds dig. Det är viktigt att du informerar sjuksköterskan/sjukvårdspersonalen som röntgar dig att du använder HRT eftersom HRT behandling kan öka dina brösts täthet och det kan påverka resultatet av mammografin. Om bröstens täthet ökar kan mammografi kanske inte detektera alla knölar.

Äggstockscancer

Äggstockscancer är sällsynt – mycket mer sällsynt än bröstcancer. Användning av HRT med enbart östrogen eller kombinerat östrogen-progestogen har förknippats med en lätt förhöjd risk för äggstockscancer.

Risken för äggstockscancer varierar med åldern. Diagnosen äggstockscancer kommer exempelvis att ställas på omkring 2 kvinnor av 2 000 i åldern 50 till 54 som inte tar HRT under en 5-årsperiod. Vad gäller kvinnor som har tagit HRT i 5 år kommer det att finnas omkring 3 fall per 2 000 användare (dvs. omkring 1 extra fall).

Påverkan av hormonersättning (HRT) på hjärta och blodcirculation

Blodprop i ven (venös tromboembolism)

Risken för **blodprop i ven** är omkring 1,3–3-faldigt hos kvinnor som använder HRT-preparat jämfört med kvinnor som inte använder det, speciellt under det första behandlingsåret.

Blodroppar kan vara allvarliga och om den förs vidare till lungorna, kan den orsaka smärta i bröstet, andnöd, svitning eller till och med död.

Sannolikheten för att du får blodprop i vene ökar med stigande ålder och om en eller fler av följande gäller för dig. Tala om för läkaren om något av följande gäller dig:

- du är inte i stånd att gå under en längre tid på grund av en större operation, skada eller sjukdom (se avsnitt 3, Om du behöver en operation)
- du är allvarligt överviktig ($BMI > 30 \text{ kg/m}^2$)
- du har en koagulationsrubbning som kräver långtidsbehandling med läkemedel som hindrar blodroppar
- någon nära släktning har haft blodprop i benet, lunga eller annat organ
- du har systemisk lupus erythematosus (SLE)
- du har cancer.

Se tecken på trombos under avsnittet "Sluta använda Kliogest och kontakta omedelbart din läkare".

Jämförelse

Av kvinnor i 50 års åldern, som inte tar HRT-preparat, förväntas under en 5 års period i genomsnitt 4–7 av 1 000 att få blodpropp i ven.

För kvinnor i 50 års åldern som tagit HRT-preparat med östrogen-progestin i mer än 5 år, är antalet fall 9–12 av 1 000 användare (d.v.s. 5 extra fall).

Hjärtsjukdom (hjärtinfarkt)

Det finns inga bevis för att HRT-preparat bidrar till att förebygga hjärtinfarkt. Kvinnor över 60 år som tar HRT-preparat med östrogen-progestin, har en något högre sannolikhet att utveckla hjärtsjukdom än de som inte tar HRT-preparat. Eftersom den grundläggande absoluta risken för att få hjärtsjukdom är kraftigt beroende av åldern, är det extra antalet fall på grund av användning av HRT-preparat med östrogen-progestin mycket låg hos friska kvinnor kring menopaus, men ökar med stigande ålder.

Stroke

HRT-behandling ger en 1,5-faldig riskökning för stroke för användare jämfört med de, som inte tar HRT-preparat. Extra fall beroende på HRT-behandling ökar med åldern.

Jämförelse

För kvinnor i 50 års åldern som inte tar HRT-preparat, förväntas i genomsnitt 8 av 1 000 få stroke under en 5 års period.

För kvinnor i 50 års åldern som tar HRT-preparat, kommer antalet fall att vara 11 av 1 000 användare under 5 år (d.v.s. 3 extra fall).

Andra tillsstånd

Användning av HRT-preparat förhindrar inte minnesförlust. Det finns visst bevis att risken för minnesförlust kan vara något högre hos kvinnor som börjar använda HRT-preparat efter fyllda 65 år. Rådfråga läkaren.

Intag av andra läkemedel

Vissa läkemedel kan ändra effekten av Kliogest. Detta kan ge upphov till oregelbundna blödningar.

Detta gäller följande läkemedel:

- Läkemedel mot **epilepsi** (t. ex. fenobarbital, fenytoin och karbamazepin)
- Läkemedel mot **tuberkulos** (t. ex. rifampicin, rifabutin)
- Läkemedel mot **HIV-infektioner** (t. ex. nevirapin, efavirenz, ritonavir och nelfinavir)
- Örpreparat som innehåller **johannesört** (*Hypericum perforatum*).

HRT kan påverka hur vissa andra läkemedel verkar:

- Ett läkemedel mot epilepsi (lamotrigin), eftersom detta kan öka frekvensen av anfall
- Läkemedel mot hepatitis C-virus (HCV) (t. ex. en kombinationsbehandling med ombitasvir/paritaprevir/ritonavir med eller utan dasabuvir samt behandling med glecaprevir/pibrentasvir) kan leda till förhöjda blodprovresultat för levervärde (förhöjt ALAT-leverenzym) hos kvinnor som använder kombinerade hormonella preventivmedel som innehåller etinylestradiol. Kliogest innehåller estradiol i stället för etinylestradiol. Det är inte känt huruvida förhöjt ALAT-leverenzym kan förekomma vid användning av Kliogest under en sådan kombinationsbehandling mot HCV.

Andra läkemedel kan öka effekten av Kliogest:

- Läkemedel som innehåller **ketokonazol** (medel mot svampinfektioner).

Kliogest kan påverka på samtidig behandling av cyklosporin.

Tala om för läkare eller apotekspersonal om du tar eller nyligen har tagit andra läkemedel, även receptfria sådana, naturläkemedel eller andra naturprodukter. Din läkare kan ge dig råd.

Laboratorieundersökningar

Om du behöver göra ett blodprov, tala om för din läkare eller laboratoriepersonal att du tar Kliogest, eftersom det kan påverka vissa testresultat.

Intag av Kliogest med mat och dryck

Tabletterna kan tas med eller utan mat och dryck.

Graviditet och amning

Graviditet: Kliogest är avsett endast för kvinnor vars menstruation har upphört. Om du blir gravid, avsluta användningen av Kliogest och kontakta läkaren.

Amning: Ta inte Kliogest om du ammar.

Körförmåga och användning av maskiner

Kliogest har ingen känd påverkan på körförmågan eller användningen av maskiner.

Viktig information om något inne hålls ämne i Kliogest

Kliogest innehåller laktosmonohydrat. Om du inte tål vissa sockerarter, bör du kontakta din läkare innan du tar Kliogest.

3. Hur du använder Kliogest

Ta alltid detta läkemedel enligt läkarens anvisningar. Rådfråga läkare eller apotekspersonal om du är osäker.

Ta en tablet till dagligen vid ungefär samma tidpunkt.

Ta tabletten tillsammans med ett glas vatten.

Ta tabletten dagligen utan avbrott. När du har tagit alla 28 tabletter i kalenderförpackningen, fortsätter du direkt med nya kalenderförpackning.

Se BRUKSANVISNING sist i bipacksedeln.

Du kan **börja behandlingen med Kliogest** på vilken dag som helst. Men om du byter från ett HRT-preparat när du har din månatliga blödning, ska du börja behandlingen direkt efter det att blödningen upphört.

Din läkare kommer att sträva efter att ordnara längsta möjliga dos som ger symptomlindring under kortast möjliga tid. Diskutera med din läkare om du upplever att dosen är för stark eller svag.

Om du har tagit för stor mängd av Kliogest

Om du fått i dig för stor mängd läkemedel eller om t. ex. ett barn fått i sig läkemedlet av misstag, kontakta läkare, sjukhus eller Giftinformationscentralen (tel. 0800 147 111) för bedömning av risken samt rådgivning. Överdos av östrogen kan orsaka bröstömhet, illamående, kräkningar och/eller oregelbunden vaginal blödning (metrorragia). Överdos av progestin kan orsaka depressivitet, utmattning, acne och ökad hårväxt på kroppen och i ansiktet (hirsutism).

Om du har glömt att ta Kliogest

Om du glömt att ta din tablet, bör du ta den inom 12 timmar från den vanliga tidpunkten. Om mer än 12 timmar har passerat, skippa dosen och fortsätt din behandling på normalt sätt följande dag. Ta inte dubbel dos för att kompensera för glömd tablet. Att glömma en dos kan öka sannolikheten för genombrottsblödning och stänkblödning om du fortfarande har din livmoder kvar.

Om du slutar att ta Kliogest

Om du vill sluta att ta Kliogest, ska du först diskutera detta med din läkare. Läkaren kommer att förklara vad det innebär att sluta ta tabletterna samt informera om andra alternativ.

Om du har ytterligare frågor om detta läkemedel, kontakta läkare eller apotekspersonal.

Om du behöver en operation

Om du ska genomgå en operation, tala om för din läkare att du använder Kliogest. För att minska risken för blodprop, måste du eventuell avbryta användning av Kliogest cirka 4–6 veckor före operationen (se avsnitt 2, "Blodprop i ven (venös tromboembolism)". Fråga läkaren när du kan återuppta användningen av Kliogest.

4. Eventuella biverkningar

Liksom alla läkemedel, kan detta läkemedel orsaka biverkningar, men alla användare behöver inte få dem.

Följande sjukdomar har rapporterats oftare hos kvinnor som använder HRT-behandling jämfört med kvinnor som inte använder den:

- bröstcancer
- onormal tillväxt av livmoderslemlihinnan eller cancer i livmoderslemlihinnan (endometriehyperplasi eller endometriecancer)
- ovariancancer
- blodprop i benen eller i lungorna (venös tromboembolism)
- hjärtsjukdom
- stroke
- möjlig minnesförlust, om behandling med hormonersättning påbörjas när man är över 65 år.

Se avsnitt 2. Vad du behöver veta innan du tar Kliogest för mer information om dessa biverkningar.

Överkänslighet/allergi (mindre vanlig biverkning – kan förekomma som mest hos 1 av 100 mänsk)

Även om det är sällsynt, kan överkänslighet/allergi uppträda. De kan inkludera ett eller flera av följande symptom: nässelutslag, klåda, svullnad, andningssvårigheter, lågt blodtryck (blek, kall hud, hjärtklappning), yrsel och svettningar. Dessa kan vara tecken på anafylaktisk reaktion eller chock. Om du får något av de uppräknade symptomen, **sluta genast att ta Kliogest och kontakta läkare omedelbart.**

Mycket vanliga biverkningar (kan förekomma hos fler än 1 av 10 mänsk)

- Bröstmärta eller ömhet i brösten
- Vaginal blödning.

Vanliga biverkningar (kan förekomma som mest hos 1 av 10 mänsk)

- Huvudvärk
- Viktuppgång på grund av ansamling av vätska i kroppen
- Inflammation i slidan
- Migrän eller försämring av nuvarande migrän
- Svampinfektion i slidan
- Depression eller försämring av nuvarande depression
- Illamående
- Buksmärta, väderspänning eller spändhet eller annan obehagskänsla
- Bröstförstoring eller spändhet i brösten (bröstödem)
- Ryggvärk
- Kramp i benen
- Uterin fibroid (benign tumör), försämring eller ny förekomst av tumör
- Svullna armar och ben (perifert ödem)
- Viktkökning.

Mindre vanliga biverkningar (kan förekomma som mest hos 1 av 100 mänsk)

- Väderspänning eller uppkördhet
- Acne
- Hårvavfall (alopeci)

- Onormal (manlig) hårväxt
- Klåda eller nässelfeber (urticaria)
- Ytlig veninflammation
- Utebliven effekt
- Allergisk reaktion
- Nervositet.

Sällsynta biverkningar (kan före komma som mest hos 1 av 1 000 männska)

- Blodroppar i benens eller lungornas blodkärl (djup ventrombos, lungemboli).

Mycket sällsynta biverkningar (kan före komma som mest hos 1 av 10 000 männska)

- Cancer i livmoderslembhinnan (endometriecancer)
- Onormal tillväxt av livmoderslembhinnan (endometriehyperplasi)
- Ökat blodtryck eller försämring av högt blodtryck
- Sjukdom i gallblåsan, gallsten, försämring eller ny förekomst av gallsten
- Stark utsöndring av talg, hudutslag
- Akut eller återkommande ödem (angioneurotiskt ödem)
- Sömnlöshet, yrsel, ångest
- Förändrad sexlust
- Synstörningar
- Viktminskning
- Kräkning
- Halsbränna
- Vaginal och genital klåda
- Hjärtinfarkt och stroke.

Andra biverkningar av HRT-kombinationspreparat

Följande biverkningar har rapporterats med användning av andra hormonersättningspreparat:

- olika hudsjukdomar:
 - pigmenterade hudfläckar speciellt i ansikte och på hals (kloasma)
 - smärtsamma, röda knölar (erythema nodosum, knörlros)
 - eksem med runda, röda ringar eller sår (erythema multiforme)
 - röda eller lila prickar som ses genom huden och/eller i slemhinna (vaskulär purpura)
- torra ögon
- ändringar i sammansättning av tårfilmen.

Rapportering av biverkningar

Om du får biverkningar, tala med läkare eller apotekspersonal. Detta gäller även biverkningar som inte nämns i denna information. Du kan också rapportera biverkningar direkt www.fimea.fi eller Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet Fimea, Biverkningsregistret, PB 55, 00034 Fimea. Genom att rapportera biverkningar kan du bidra till att öka informationen om läkemedels säkerhet.

5. Hur Kliogest ska förvaras

Förvara detta läkemedel utom syn- och räckhåll för barn.

Används före utgångsdatum som anges på etiketten och kartongen efter ‘EXP’. Utgångsdatumet är den sista dagen i angiven månad.

Förvaras i skydd mot kyla.

Förvara kalenderförpackningen i ytterkartongen. Ljuskänsligt.

Läkemedel ska inte kastas i avloppet eller bland hushållsavfall. Fråga apotekspersonalen hur man kastar läkemedel som inte längre används. Dessa åtgärder är till för att skydda miljön.

6. Förpackningens innehåll och övriga upplysningar

Innehållsdeklaration

- De aktiva substanserna är estradiol 2 mg (som estradiolhemihydrat) och noretisteronacetat 1 mg.
- Övriga innehållsämnen är: laktosmonohydrat, majsstärkelse, hydroxipropylcellulosa, talk och magnesiumstearat.
- Filmdrageringen innehåller: hypromellos, triacetin och talk.

Läke medlets utseende och förpackningsstorlekar

De filmdragerade tabletterna är vita och runda med en diameter på 6 mm. Tabletterna är märkta NOVO 281.

Förpackningsstorlekar:

- 1 x 28 filmdragerade tabletter
- 3 x 28 filmdragerade tabletter

Eventuellt kommer inte alla förpackningsstorlekar att marknadsföras.

Innehavare av godkännande för försäljning och tillverkare

Novo Nordisk A/S

Novo Allé

DK-2880 Bagsværd, Danmark

Denna bipacks edel ändrades senast 05.02.2024

Ytterligare information om detta läkemedel finns på finska Fimeas hemsida: www.fimea.fi

BRUKSANVISNING

Hur man använder kalenderförpackningen

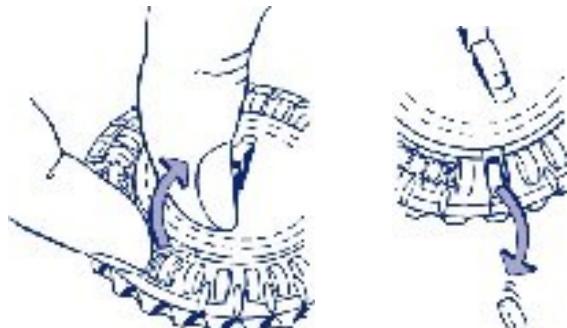
1. Ställ in veckodag

Vrid innerskivan för att ställa in veckodagen mitt emot den lilla plastnabben.

2. Ta ut den första dage ns tablett

Bryt av plastnabben och tippa ut den första tabletten.

3. Vrid locket varje dag

Vrid det genomskinliga locket medurs ett steg i pilens riktning nästa dag. Tippa ut nästa tablet. Kom ihåg att bara ta en tablet dagligen.

Det genomskinliga locket kan endast vridas efter det att tabletten i öppningen har tagits bort.

